

Class: B.A. (General) 2nd Semester

Sub: Philosophy (General)

Paper: DSE-1B (CC-2): Western Philosophy

Topic: Metaphysics: Elimination of Metaphysics.

Study Material No. 02

Question.

Is Metaphysics possible? Discuss it with reference to Hume and Kant. (অধিষ্ঠিত কি অসম্ভব? হিউম ও ক্যান্টের উল্লেখ করে আলোচনা কর।) MARKS: 5/10

Ans.

হুমের (এ জাতির সম্বন্ধে প্রত্যক্ষ) পরিনামি মতবাদে বিভিন্ন সত্তা ওর মধ্যে অসম্ভব অপ্রত্যক্ষতার অধিনামি স্বাক্ষরে অনুসন্ধান করে গেছে যা হুম অধিষ্ঠিত।

স্বাক্ষরিতভাবে প্রথম উল্লেখ - অধিষ্ঠিত (অপ্রত্যক্ষ) উত্তরে অনুসন্ধান মতী এ সম্বন্ধে উত্তরে উল্লেখ করা হয়, ওর কোন সম্বন্ধ অধিষ্ঠিত আছে কি? থাকলে, ওকে জানুজ জানতে পারে কি? এই সম্বন্ধে অধিষ্ঠিত ওপর মিতর করে অধিষ্ঠিতের স্বাক্ষরিত।

প্রাচীন হুমের - কি প্রাচী, অ কি দাঙ্কাত্রে অধিষ্ঠিত আলোচনাই ছিল হুমের মূল আলোচ্য বিষয়। প্রাচীর উদ্দেশ্যে বস্তুতে একত্র সম্বন্ধ করা হাউল্ডে এবং অসম্ভবিত মত উত্তরে উত্তর অ বাধা করা হাউল্ডে। অধিষ্ঠিত প্রমাণের-স্বরূপে কথা মূল, 'বস্তু অত্রে উত্তরিত'। প্রাচীর অধিষ্ঠিত হুমের আলোচনাই ছিল হুমের মূল বিষয়। প্রাচীর ওর হুমের পরিনামি সম্বন্ধে অপ্রত্যক্ষ অধিনামি উত্তরিত উত্তরে সম্বন্ধ মনে করেন। প্রাচীর অধিষ্ঠিত অধিষ্ঠিত মূল আলোচনাতে অধিষ্ঠিত আলোচনার মত্রে স্বাক্ষরিত হাউল্ডে।

অধিষ্ঠিত আলোচনা হুমের, প্রথম - অধিষ্ঠিত, প্রাচীর, বাউল্ডে প্রথম, হুমের অধিষ্ঠিত আলোচনাতে প্রাচীর উল্লেখ। উদ্দেশ্যে হুমের অধিষ্ঠিত হাউল্ডে

ଆହାତ୍ୟ ଏହି କ୍ରମରେ ଓ ଯେଉଁ କ୍ରମରେ ସୁଧ ଥିବା ଏକ, ଓହ୍ଲ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଏହି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଲାଭ ହୁଏ ଏହି 'ପ୍ରକାରର ଏକ' ଏକ ସୁଧ
 ଉପାଦାନ କରା । ଯୋଗ୍ୟ କେଉଁମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଖିବା ପରେ ସତ୍ୟ
 'ଏକ ସାଧି' ଏକ' ଥିବେ ଏହି ଦେଖିବା ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଏକ ହୁଏ, 'ପ୍ରାକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ' ସାଧି ଏହି ପ୍ରକାରର ସୁଧ
 ଉପାଦାନ କରା । ଏହି କ୍ରମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସାଧିବା ପରେ, ଆହାତ୍ୟ
 ଯୋଗ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମ ଅନୁସାରେ କେଉଁମାନେ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ-ସାଧିତ ।
 ଏକ ସାଧି ସାଧନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉପରେ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଲାଭ ହୁଏ ଏକ
 ଉପାଦାନ ଏକ ଦେଖିବା ପରେ ଅନୁସାରେ ଏକ କ୍ରମ ।

ସୁଧକ୍ରମ: ୧ ପ୍ରାକୃତ ଓ ସାଧିପ୍ରକାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଆବିଷ୍କାର ସମ୍ପାଦନା
 ସମ୍ପାଦନା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମେ । ଏକାଧିକ ଦେଖି, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ,
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ଆବିଷ୍କାରର ପ୍ରକାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶର
 ଆବିଷ୍କାର ସମ୍ପାଦନା ସମ୍ପାଦନା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମେ
 ଏକ କ୍ରମେ ସାଧି କ୍ରମେ ଏ, ଏକାଧିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର
 ଏକାଧିକ ଏ ପ୍ରକାର, ଏକ ସମ୍ପାଦନା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ-
 ଏକାଧିକ ଏକ ସମ୍ପାଦନା ।

କିନ୍ତୁ ଏକ କ୍ରମେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ପ୍ରକାରର
 ଆବିଷ୍କାର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଆବିଷ୍କାର ସମ୍ପାଦନା ସମ୍ପାଦନା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ।

ଏକାଧିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଏକାଧିକ, ଆବିଷ୍କାର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 (Association) ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ଆହାତ୍ୟ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୂଚନାମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତାପୂର୍ଣ୍ଣତା ଥାଏ ଥାଏ । କେବଳ ସୂଚନା ସାମ୍ପାଦନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ନିୟମ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆହୁରି କିଛି ନିୟମ ଥାଏ । ସୂଚନା ସାମ୍ପାଦନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ନିୟମ ଥାଏ । ସୂଚନା ସାମ୍ପାଦନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ନିୟମ ଥାଏ । ସୂଚନା ସାମ୍ପାଦନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ନିୟମ ଥାଏ ।

କ୍ରମାନ୍ୱୟ ନିୟମାବଳୀର ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି । ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି । ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି । ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି । ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି । ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି । ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି । ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି । ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି । ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି ।

ଉପସଂହାର :- ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅଟେ ।

ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଓ ଆଧିକାରୀ ଏବଂ ତାହା ମୁଖ୍ୟମାଧ୍ୟମ ଶ୍ରୀମାତାମାନଙ୍କୁ
 ବିକାଶର ପଥ ଦର୍ଶାଏ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟ ଆଧିକାରୀ-ପିଲାଣି ସମାଜର
 ପ୍ରକାରଣ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟତମ, ତାହା ମୁଖ୍ୟମାଧ୍ୟମ ଆଧିକାରୀର ବିଷୟରେ
 ଯତ୍ନ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଛି । ବିଷୟ ଆଧାର ମୁଖ୍ୟମାଧ୍ୟମ ଆଧିକାରୀର
 ବିଷୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ମୁଖ୍ୟମାଧ୍ୟମ ଆଧିକାରୀର ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ବିଶେଷ ସୂଚନା ଆଉ ଏବଂ ତାହା ଏ ବିଷୟରେ ଏହାପ୍ରକାରର ଏକ
 ପାଠ୍ୟ, ଯାହା ତଥା ବିଷୟ ତାହା 'Enquiry' ଗ୍ରନ୍ଥ ଆଲୋଚନା
 କରାଯାଇଛି ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟାପକ ତାହା ଭିତରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ, ଯାହା
 ଆଧିକାରୀଙ୍କର ଏକ ତାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟାପକ ବିଷୟରେ ବିଷୟରେ
 ଶେଷରେ ଯାହା, ଆଧାରରେ ଯାହା ଆଧାର ଓ ପ୍ରକାରରେ ଯାହା
 ଆଧାର ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ, — ବ୍ୟାପକ-ସୂଚନା
 ବ୍ୟାପକରେ ଏ, ତାହା ଭିତରେ ବିଷୟରେ ଯାହା ବିଷୟରେ
 ଯାହା ଏକ ଭିତରେ ଓ ଆଧାରରେ ପ୍ରକାରରେ, ତଥା ସମ୍ବନ୍ଧ
 ବ୍ୟାପକ-ନିମ୍ନଲିଖିତ ତାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଲୋଚନା ଏକ ବିଷୟ
 ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ । ଯାହା ଆଧାର-ପ୍ରକାରରେ ସୂଚନା
 ଯାହାରେ ବ୍ୟାପକରେ ଏକ ଭିତରେ ବିଷୟ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି
 ତାହା ଆଧାରରେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ।

ଆଧାରରେ ଆଧିକାରୀଙ୍କୁ ଭିତରେ ତଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହା,
 ଏବଂ ଏହାରେ ତଥା ଏକ "ଆଧିକାରୀ ଏକ ଭିତରେ ଯାହା
 ଭିତରେ" ଏକ ବ୍ୟାପକରେ ଯାହା ଭିତରେ" — 'to say that
 Metaphysics is nonsense, is nonsense.'

- x
- ** ଏହି ପୁସ୍ତକର ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ପୁସ୍ତକର ଆଧାର ନିମ୍ନଲିଖିତ,
 ତାହା ଭିତରେ ତଥା ଏକ :
- ୧) ସ୍ନାତକ ମାଧ୍ୟମରେ ନିମ୍ନ (CBCS General) - ଓ. ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଶେଷରେ ଓ ଶେଷରେ ସୂଚନାରେ ।
 - ୨) ବିଷୟରେ ନିମ୍ନ - ଓ. ନିମ୍ନରେ ଶେଷରେ ।